

PRIKAZ EKOISTORIJSKOG DANA NA FESTIVALU ZNAJST JE ZA SVE

Inspirirani Festivalom znanosti, studenti Sveučilišta u Zadru odlučili su organizirati od 22. travnja 2013. godine do 28. travnja 2013. godine studentsku inačicu spomenute manifestacije i nazvati ju Znanost je za sve kako bi se, u skladu s originalnim ciljevima, znanost, u što je moguće većoj mjeri, učinila dostupnijom široj studentskoj populaciji, ali i javnosti.

Prvog dana ove, entuzijazmom organizirane priredbe, studenti i javnost su dobili priliku upoznati se s čarobnim svijetom ekohistorije. Program je bio raznolik i sveobuhvatan, a zadovoljstvo organizatora činjenicom kako je dan posvećen ekohistoriji na programu baš 22. travnja i poklapa se s Danom planeta Zemlje, bilo je još i veće nakon što se pred njima pojavio Gregory Zaro sa Sveučilišta u Maineu. Ovaj profesor, inače Fulbright stipendist koji ljetni semestar gostuje na Sveučilištu u Zadru pri Odjelu za etnologiju i kulturnu antropologiju, u svom je predavanju pod nazivom "Environmental Change and Human Agency: Archaeological contributions to understanding past, present, and future landscapes" iznio mnoge zanimljive i argumentirane teze s kojima se veliki broj studenata dosad nije susreo. Prikazan je novi, ekohistorijski pristup izučavanju propasti Maja što je profesor istraživao na posljednjem projektu, ali su demonstrirane okolišne promjene dugog trajanja na primjeru Mediterana i okoliša zadarskog zaleđa. Susret sa simpatičnim profesorom zaključen je konstruktivnom i žučnom raspravom po završetku predavanja.

Usljedila je radionica o ekološkim katastrofama koju su vodile studentice Matea Talaja i Marina Matiša u kojoj su na svoje došli zadarski srednjoškolci. Okolišni problemi, različiti pristupi, moguće prevencije i iznad svega, poticaj na kritičko razmišljanje zauzeli su središnje mjesto u sadržaju radionice. Cilj radionice, koji je u potpunosti ostvaren, bio je upozoriti učenike na potencijalne ekološke katastrofe te im uz primjere iz recentne prošlosti, prikazati posljedice samih katastrofa na okoliš i stanovništvo. Vidno uzbuđeni, postavili su niz pitanja, mnoga od kojih su produkt problemskog razmišljanja.

Po završetku radionice uslijedio je, sad već tradicionalni, ekohistorijski kružok koji je osim studenata okupljenih u Studentski zbor suorganizira i Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju. Središnja tema je bila globalna povijest okoliša i pročitana su odabrana poglavlja iz knjiga Johna Donalda Hughesa i Iana Simmonsa, a na najbolji je način valorizirana činjenica kako su sudionici bili iz različitih struka i interesnih sfera što je uvelike pridonijelo dinamici i širini rasprave. Prevladala je ideja kako je teško pisati globalnu povijest okoliša, no takva su djela nužnost posebno u didaktičkom kontekstu. Sudionici su: Ervin Kosatica (poljoprivreda), moderatorica Petra Kupsjak (etnologija i kulturna antropologija - pedagogija), Matea Talaja (geografija), Ivan Vekić (povijest - povijest umjetnosti), Mate Vučić (geografija), Goran Vuković (geografija) te Goran Đurđević.

Dan je okončan na osebujan i zanimljiv način. Na red je došao ekohistorijski kviz u kojem su se natjecale ekipe zadarskih studenata, a pitanja su bila iz poprilično širokog spektra okolišne tematike. Najbolji su dobili vrlo vrijedne nagrade kao dodatni stimulans, ali i kao simboličan čin kojim se pokazalo kako se ulaganje u okolišne teme, izdvajanje vremena za njega i integracija s njime itekako isplati.

Mate VUČIĆ

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen IX. / Broj 9
Zagreb - Samobor 2013.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: prof. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (*Zagreb*), Daniel Barić (*Le Havre-Pariz, Francuska*), Slaven Bertoša (*Pula*), Zrinka Blažević (*Zagreb*), Tatjana Buklijaš (*Cambridge, UK*), Goran Đurđević (*Zadar*), Josip Faričić (*Zadar*), Borna Fürst Bjeliš (*Zagreb*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (*Zagreb*), Paul Hirt (*Tempe, SAD*), Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Halil İnalçik (*Ankara, Turska*), Egidio Ivetic (*Padova, Italija*), Silvije Jerčinović (*Križevci*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*), Marino Manin (*Zagreb*), Christof Mauch (*München, Njemačka*), Kristina Milković (*Zagreb*), Ivan Mirnik (*Zagreb*), Mirjana Morosini Dominick (*Washington D.C., SAD*), Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Zagreb*), Hrvoje Petrić (*Zagreb*), Lajos Rácz (*Szeged, Mađarska*), Gordan Ravančić (*Zagreb*), Marko Šarić (*Zagreb*), Mladen Tomorad (*Zagreb*), Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (*Slavonski Brod, Zagreb*), Frank Zelko (*Burlington, VT, SAD*), Zlata Živaković Kerže (*Osijek*), Ivana Žebec Šilj (*Zagreb*)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2013.

Adresa uredništva / Mailing adress:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Na naslovnici / Cover:

Mlin na rijeci Muri kod Kotoribe (zbirka D. Feletara)